

Referentni broj: MZ-2023

Institut Ruđer Bošković

„Program - Natječaji za jačanje potencijala mladih znanstvenika“

studen, 2023

Sadržaj

1. Uvodne informacije	3
2. O programu MZ	3
3. Tematske komponente programa MZ.....	3
4. Natječaji za tematske komponente.	3
5. Izvještavanje	7
6. Sadržaj i način podnošenja prijava	7
7. Aktivnosti i troškovi	7
8. Usklađenost s načelom „ne nanosi bitnu štetu“	8
9. Informiranje i vidljivost.....	11

1. Uvodne informacije

Iz sredstava Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021. – 2026. (dalje u tekstu: NPOO) Institut Ruđer Bošković (dalje u tekstu: IRB) financirat će program pod nazivom „Natječaji za jačanje potencijala mladih znanstvenika“ (dalje u tekstu: MZ). Program će se odvijati u okviru NPOO Cilj 3.2. - Podizanje istraživačkog i inovacijskog kapaciteta.

Program će se provesti kroz niz tematskih komponenti koje će se financirati putem individualnih natječaja.

Ukupni iznos bespovratnih sredstava raspoloživ za dodjelu u okviru ovog programa iznosi 1.610.000,00 €.

2. O programu MZ

Strateški cilj programa MZ je jačanje potencijala mladih znanstvenika zaposlenih na IRB-u. Posebni ciljevi (PC) koji će biti obuhvaćeni kroz različite tematske komponente (natječaje) su:

- PC1 Jačanje međunarodne znanstvene suradnje i znanstvene aktivnosti mladih znanstvenika
- PC2 Jačanje ljudskih potencijala mladih znanstvenika za znanstveni rad.

3. Tematske komponente programa MZ

Tematske komponente (TK) programa koje će doprinijeti posebnim ciljevima u okviru zadanog strateškog cilja su:

- MZ1 Podrška povratnicima
- MZ2 Mobilnost istraživača
- MZ3 Podrška poslijedoktorskom usavršavanju
- MZ4 Edukacija za jačanje potencijala mladih znanstvenika.

Svaka tematska komponenta financirat će specificirane aktivnosti. Sredstva će se dodjeljivati putem natječaja. Natječaji će se provoditi u ciklusima unutar postupka trajno otvorenog poziva, kako je opisano u nastavku.

4. Natječaji za tematske komponente.

Ovaj odjeljak opisuje pojedinačne natječaje za tematske komponente, dok odjeljci 5. – 9. sadrže opće opise koji se odnose na sve natječaje unutar programa.

4.1. Podrška povratnicima

Ova aktivnost je namijenjena podršci i ohrabrivanju zaposlenika koji su privučeni u IRB putem programa za povratnike i pružit će godišnji paket potpore novopridošlim ili regrutiranim istraživačima u okviru ove sheme. Ova aktivnost će doprinijeti ostvarivanju PC1 i PC2.

4.1.1. Raspoloživa sredstva i vremenski okvir: Ukupni iznos bespovratnih sredstava predviđen za dodjelu u okviru ove komponente iznosi 320.000,00 €. U razdoblju od 2024. do 2026. godine planira se otvaranje četiri jednogodišnja poziva, svaki s predviđenim proračunom od 80.000,00 €.

Predviđeno je da paketi potpore iznose do 10.000 € po povratniku godišnje.

4.1.2. Prihvatljivost prijavitelja: Prihvatljivi kandidati u ovome natječaju bit će zaposlenici IRB-a koji su zaposleni putem sheme povratnika. Predviđeno je da će se kandidati moći prijaviti najviše dvije godine zaredom nakon godine zaposlenja na IRB-u.

4.1.3. Postupak vrednovanja: Prijave se dostavljaju Povjerenstvu za vrednovanje koje se sastoji od ravnatelja, pomoćnika ravnatelja imenovanog u povjerenstvu za povratnike, predsjednika i zamjenika predsjednika Znanstvenog vijeća. Povjerenstvo će dati preporuku na temelju koje će ravnatelj donijeti odluku o raspodjeli.

4.1.4. Rok za prijavu: Natječaj se provodi u postupku trajno otvorenog poziva s ciklusima u trajanju od godinu dana. Predviđeno je da ciklusi slijede datume navedene u tablici u nastavku.

Identifikator	Otvoreno	Zatvoreno	Procijenjeno	Započeto	Završeno
MZ1-24	1. 2024.	2. 2024.	3. 2024.	3. 2024.	3. 2025.
MZ1-25	12. 2024.	1. 2025.	2. 2025.	2. 2025.	2. 2026.
MZ1-26	11. 2025.	12. 2025.	1. 2026.	1. 2026.	1. 2027.
MZ1-27	10. 2026.	11. 2026.	12. 2026.	12. 2026.	12. 2027.

4.2. Mobilnost istraživača

Ova će komponenta osigurati financiranje/sufinanciranje za: (i) mlade znanstvenike zaposlene na IRB-u koji će putovati u jednomjesečni posjet u međunarodnu istraživačku instituciju i (ii) iskusne znanstvenike (s doktoratom) iz međunarodnih institucija koji će posjetiti IRB na mjesec dana. Ova aktivnost će doprinijeti ostvarivanju PC1.

4.2.1. Raspoloživa sredstva i vremenski okvir: Ukupni iznos bespovratnih sredstava predviđen za dodjelu u okviru ove komponente iznosi 240.000,00 €. U razdoblju od 2024. do 2026. godine planira se otvaranje četiri jednogodišnja poziva, svaki s predviđenim proračunom od 60.000,00 €.

Predviđeno je da paketi potpore iznose do 2.000 € po posjetu.

4.2.2. Prihvatljivost prijavitelja: Prihvatljivi kandidati u ovome natječaju bit će (i) mladi znanstvenici (asistenti, viši asistenti te u opravdanim situacijama zaposlenici na stručnim radnim mjestima) zaposleni u IRB-u (izlazna mobilnost) ili (ii) stalni zaposlenici IRB-a koji žele ugostitiiskusne znanstvenike (s doktoratom) iz međunarodnih institucija (ulazna mobilnost). Predviđeno je da pojedini zaposlenik ne može podnijeti više od jedne prijave na jednom godišnjem pozivu.

4.2.3. Postupak vrednovanja: Prijave će se podnositi Povjerenstvu za vrednovanje koje čine ravnatelj i tri pomoćnika ravnatelja. Povjerenstvo će dati preporuku na temelju koje će ravnatelj donijeti odluku o raspodjeli.

4.2.4. Rok za prijavu: Natječaj se provodi u postupku trajno otvorenog poziva s ciklusima u trajanju od godinu dana. Predviđeno je da ciklusi slijede datume navedene u tablici u nastavku.

Identifikator	Otvoreno	Zatvoreno	Procijenjeno	Započeto	Završeno
MZ2-24	1. 2024.	2. 2024.	3. 2024.	3. 2024.	3. 2025.
MZ2-25	12. 2024.	1. 2025.	2. 2025.	2. 2025.	2. 2026.
MZ2-26	11. 2025.	12. 2025.	1. 2026.	1. 2026.	1. 2027.
MZ2-27	10. 2026.	11. 2026.	12. 2026.	12. 2026.	12. 2027.

4.3. Podrška poslijedoktorskom usavršavanju

Ova aktivnost namijenjena je pomoći mladim znanstvenicima u uspješnom poslijedoktorskom usavršavanju kao i pružanju osnovne potpore po povratku s usavršavanja. S jedne strane, to će osigurati naknadu za mobilnost koja se sastoji od putnih troškova i početnih troškova smještaja. S druge strane, male potpore za pokretanje istraživanja do 10.000 € predviđene su kako bi se omogućilo poslijedoktorandima koji se vraćaju da uspostave temelje za nove metodologije na IRB-u. Ova aktivnost će doprinijeti ostvarivanju PC1 i PC2.

4.3.1. Raspoloživa sredstva i vremenski okvir: Ukupni iznos bespovratnih sredstava predviđen za dodjelu u okviru ove komponente iznosi 1.000.000,00 €. U razdoblju od 2024. do 2026. godine planira se otvaranje četiri jednogodišnja poziva, svaki s predviđenim proračunom od 250.000,00 €.

Predviđena je potpora za putne troškove, početne troškove smještaja ili potpora za pokretanje istraživanja u iznosu do 10.000 € po kandidatu.

4.3.2. Prihvatljivost prijavitelja: Prihvatljivi kandidati u ovome natječaju bit će mladi znanstvenici (od 0 do 7 godina od završetka doktorata), zaposleni u IRB-u, koji kreću na poslijedoktorsko usavršavanje ili mladi znanstvenici (od 2 do 7 godina od završetka doktorata)

koji su završili međunarodnu poslijedoktorsku specijalizaciju u minimalnom trajanju od jedne godine. Zaposlenici koji su došli preko sheme za povratnike nisu prihvatljivi za ovu vrstu potpore.

4.3.3. Postupak vrednovanja: Prijave će se podnositi Povjerenstvu za razvojne koeficijente koje čine ravnatelj, predsjednik znanstvenog vijeća i predsjednici vijeća struke. Povjerenstvo će dati preporuku na temelju koje će ravnatelj donijeti odluku o raspodjeli.

4.3.4. Rok za prijavu: Natječaj se provodi u postupku trajno otvorenog poziva s ciklusima u trajanju od godinu dana. Predviđeno je da ciklusi slijede datume navedene u tablici u nastavku.

Identifikator	Otvoreno	Zatvoreno	Procijenjeno	Započeto	Završeno
MZ3-24	1. 2024.	2. 2024.	3. 2024.	3. 2024.	3. 2025.
MZ3-25	12. 2024.	1. 2025.	2. 2025.	2. 2025.	2. 2026.
MZ3-26	11. 2025.	12. 2025.	1. 2026.	1. 2026.	1. 2027.
MZ3-27	10. 2026.	11. 2026.	12. 2026.	12. 2026.	12. 2027.

4.4. Edukacija za jačanje potencijala mladih znanstvenika

Ova aktivnost namijenjena je pomoći mladim znanstvenicima u svladavanju različitih vještina poput pisanja znanstvenih radova, pisanja projekata, javne prezentacije, odnosa s javnošću, rukovođenja i komercijalizacije znanstvenih rezultata putem sudjelovanja u posebnim obrazovnim programima. Ova aktivnost će doprinijeti ostvarivanju PC2.

4.4.1. Raspoloživa sredstva i vremenski okvir: Ukupni iznos bespovratnih sredstava predviđen za dodjelu u okviru ove komponente iznosi 50.000,00 €. U razdoblju od 2024. do 2026. godine planira se otvaranje četiri jednogodišnja poziva, svaki s predviđenim proračunom od 12.500,00 €.

4.4.2. Prihvatljivost prijavitelja: Prihvatljivi prijavitelji u ovome natječaju bit će svi zaposlenici IRB-a.

4.4.3. Postupak vrednovanja: Prijave će se podnositi Povjerenstvu za vrednovanje koje čine ravnatelj, dvoje zaposlenika Odsjeka za odnose s javnošću i promidžbu popularizacijskih projekata te troje zaposlenika koje predlaže Vijeće asistenta. Povjerenstvo će dati preporuku na temelju koje će ravnatelj donijeti odluku o raspodjeli.

4.4.4. Rok za prijavu: Natječaj se provodi u postupku trajno otvorenog poziva s ciklusima u trajanju od godinu dana. Predviđeno je da ciklusi slijede datume navedene u tablici u nastavku.

Identifikator	Otvoreno	Zatvoreno	Procijenjeno	Započeto	Završeno
MZ4-24	1. 2024.	2. 2024.	3. 2024.	3. 2024.	3. 2025.
MZ4-25	12. 2024.	1. 2025.	2. 2025.	2. 2025.	2. 2026.
MZ4-26	11. 2025.	12. 2025.	1. 2026.	1. 2026.	1. 2027.
MZ4-27	10. 2026.	11. 2026.	12. 2026.	12. 2026.	12. 2027.

5. Izvještavanje

Podnositelji odobrenih zahtjeva, najkasnije 30 dana nakon završetka projekta, podnose kratko izvješće o provedbi projekta. Izvješće se podnosi istom povjerenstvu kojem su ishodno podneseni zahtjevi. Povjerenstvo ocjenjuje izvješće pozitivnom ili negativnom ocjenom.

6. Sadržaj i način podnošenja prijave

Prijava na natječaj sastoji se od dostave prijedloga na obrascima za prijavu koji se podnosi samo u elektroničkome obliku na pisarnica@irb.hr.

Dokumenti koji čine prijedlog su sljedeći:

- Obrazac 1. Prijavni obrazac – opis prijavitelja i usklađenosti s uvjetima natječaja, kratki radni plan i kratki financijski plan.
- Obrazac 2. Obrazac usklađenosti projektnog prijedloga s načelom „ne nanosi bitnu štetu“

7. Aktivnosti i troškovi

Vrste dozvoljenih odnosno prihvatljivih troškova za natječaje unutra programa su:

1. istraživački rad na terenu, u laboratorijima, arhivima i knjižnicama, što uključuje materijalne troškove, troškove usluga, troškove puta i smještaja te naknadu za korištenje opreme i gradiva
2. sredstva za nabavu informatičke i druge istraživačke opreme uključujući zavisne troškove nabave, sredstva za rekonstrukciju, adaptaciju i opremanje imovine, sredstva za literaturu i podatke kao i sredstva za različite programe usavršavanja
3. sredstva za diseminaciju putem sudjelovanja na znanstvenim skupovima i objavljivanja znanstvenih radova (uključujući troškove pripreme i tiska) i organizaciju znanstvenih skupova

4. sredstva za uredski materijal, poštanske troškove i druge troškove koji su u trenutku podnošenja projektnog prijedloga nepredvidivi, a moguće ih je opravdati kao nužne za provedbu projektnih aktivnosti

Neprihvatljivi troškovi za natječaje unutra programa su:

- nadoknativi PDV, tj. porez na dodanu vrijednost za koji prijavitelj/korisnik ima pravo ostvariti odbitak
- troškovi amortizacije imovine čijem stjecanju su doprinijela javna sredstva
- bilo kakve isplate dobiti uključujući dividende
- rezerviranja za buduće moguće gubitke ili troškove
- kamate i ostali financijski troškovi
- kazne, financijske globe i troškovi sudskog spora
- kupnja ili zakup zemljišta i nekretnina
- troškovi najma poslovnog prostora
- kupnja ili nabava motornog vozila
- troškovi koji su nastali prije odobrenja programa
- troškovi koji se već financiraju putem drugih nacionalnih ili EU programa
- troškovi koji se odnose na ulaganja u svrhu jačanja proizvodnih ili prodajnih kapaciteta prijavitelja i/ili partnera
- troškovi sudjelovanja i putovanja na sajmove i konferencije sa svrhom komercijalizacije
- troškovi oglašavanja, prodaje i/ili distribucije proizvoda ili usluga
- svi ostali troškovi koji nisu navedeni u kategoriji prihvatljivih troškova.

8. Usklađenost s načelom „ne nanosi bitnu štetu“

Sva ulaganja sufinancirana sredstvima Mehanizma za oporavak i otpornost¹, a sukladno tome i projekti podržani ovim programom moraju biti usklađena s načelom "ne nanosi bitnu štetu" ("do no significant harm" - DNSH).

Načelo „ne nanosi bitnu štetu“ podrazumijeva da gospodarska djelatnost koja se financira proračunskim sredstvima ne nanosi bitnu štetu okolišnim ciljevima, odnosno da nema negativan utjecaj na njih. Pri procjeni gospodarske djelatnosti u odnosu na okolišne ciljeve u obzir se

¹ Mehanizam za oporavak i otpornost je mehanizam Europske unije čija je svrha osigurati djelotvornu i znatnu financijsku potporu za ubrzavanje provedbe održivih reformi i povezanih javnih ulaganja u državama članicama te na taj način ublažiti gospodarske i socijalne posljedice pandemije koronavirusa i učiniti europska gospodarstva i društva održivijima, otpornijima i spremnijima za izazove i prilike koje donose zelena i digitalna tranzicija. Temelj za dodjelu sredstava državama članicama su Nacionalni planovi oporavka i otpornosti od 2021. do 2026. koje je odobrila Europska Komisija i u kojima su detaljno razrađene reforme i povezana ulaganja.

uzima učinak na okoliš same djelatnosti, kao i potencijalni učinak na okoliš tehnologije, proizvoda ili drugog rješenja koje proizlazi iz te djelatnosti tijekom njegova životnog ciklusa.

Bitna šteta okolišnim ciljevima definirana je u Uredbi (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2020. o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088 (u daljnjem tekstu: Uredba o taksonomiji). Taksonomija definira šest okolišnih ciljeva (u tablici niže).

Kako bi bio prihvatljiv, projektni prijedlog mora biti u skladu s načelom „ne nanosi bitnu štetu“. To znači da projekt ne uključuje aktivnosti kojima se nanosi bitna šteta bilo kojem od okolišnih ciljeva u smislu članka 17. Uredbe o taksonomiji. Istraživačke aktivnosti ne smiju biti povezane s aktivnostima navedenima na listi automatski isključenih aktivnosti unutar DNSH-a te moraju biti usklađene s nacionalnim i EU zakonodavstvom iz područja zaštite okoliša. Navedeno se dokazuje *Obrascem usklađenosti projektnog prijedloga s načelom „ne nanosi bitnu štetu“ (Obrazac 2)*.

Prijavitelj u projektnom prijedlogu ne mora dokazivati pozitivan doprinos okolišnim ciljevima, ali projekt ne smije uključivati sljedeće aktivnosti kojima se nanosi bitna šteta bilo kojem od okolišnih ciljeva, u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852:

- aktivnosti koje se odnose na fosilna goriva, uključujući daljnju upotrebu
- aktivnosti u okviru EU-ova sustava trgovanja emisijama (ETS) kojima se postižu predviđene emisije stakleničkih plinova koje nisu niže od relevantnih referentnih vrijednosti
- aktivnosti povezane s odlagalištima otpada, spalionicama i postrojenjima za mehaničku biološku obradu
- aktivnosti kod kojih dugotrajno odlaganje otpada može naštetiti okolišu,

te mora biti usklađen s nacionalnim i EU zakonodavstvom iz područja zaštite okoliša.

Nastavno na navedeno, projektni prijedlozi moraju biti usklađeni s dolje navedenim odredbama okolišnih ciljeva:

Redni broj	Naziv okolišnog cilja	Opis
1.	<i>Ublažavanje klimatskih promjena</i>	Projekt ne dovodi do značajnih emisija stakleničkih plinova te se ne provodi u svrhu eksploatacije, prijevoza ili korištenja fosilnih goriva. Očekivane vrijednosti emisija stakleničkih plinova u cijelom životnom ciklusu tehnologije, proizvoda ili drugog rješenja koje se istražuje ne narušavaju ciljeve smanjenja emisija stakleničkih plinova niti otežavaju primjenu rješenja za ublažavanje klimatskih promjena.

2.	<i>Prilagodba klimatskim promjenama</i>	Projekt ne dovodi do povećanog štetnog učinka sadašnje klime i očekivane buduće klime na samu djelatnost ili na ljude, prirodu ili imovinu. Bitna šteta za cilj može se prouzročiti ukoliko projekt, uključujući tehnologiju, proizvod ili drugo rješenje koje se istražuje, (i) nisu prilagođeni štetnim učincima klimatskih promjena, kada su djelatnost ili proizvod izloženi riziku od takvih učinaka, ili (ii.) su loše prilagođeni na način da se rješenjem za prilagodbu štiti jedno područje (ljudi, priroda ili imovina), a istodobno povećava rizik na drugom području.
3.	<i>Korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa</i>	Projekt ne šteti dobrom stanju ili dobrom ekološkom potencijalu vodnih tijela, uključujući površinske i podzemne vode ili dobrom stanju okoliša morskih voda. Tehnologija, proizvod ili drugo rješenje koje se istražuje ne uključuje značajne rizike za okolišni cilj.
4.	<i>Kružno gospodarstvo, uključujući sprečavanje nastanka i recikliranje otpada</i>	Projekt ne dovodi do značajne neučinkovitosti u uporabi materijala ili u izravnoj ili neizravnoj uporabi prirodnih resursa, do značajnog povećanja stvaranja, spaljivanja ili odlaganja otpada ili dugoročnog odlaganja otpada koje može uzrokovati bitnu i dugoročnu štetu za okoliš. Tehnologija, proizvod ili drugo rješenje koje se istražuje ne uključuje značajne rizike za ciljeve kružnog gospodarstva.
5.	<i>Prevenција i kontrola onečišćenja zraka, vode i tla</i>	Projekt ne dovodi do značajnog povećanja emisija onečišćujućih tvari u zrak, vodu ili tlo. Tehnologija, proizvod ili drugo rješenje koje se istražuje ne uključuje značajne rizike za okolišni cilj.
6.	<i>Zaštita i obnova biološke raznolikosti i ekosustava</i>	Projekt nije štetan za dobro stanje i otpornost ekosustava ili za stanje očuvanosti staništa i vrsta, među ostalim onih od interesa za Uniju. Tehnologija, proizvod ili drugo rješenje koje se istražuje ne uključuje značajne rizike za okolišni cilj.

Kao što je gore navedeno, projektni prijedlozi moraju biti usklađeni sa sljedećim nacionalnim i zakonodavstvom Europske unije iz područja zaštite okoliša:

- Direktiva 2014/52/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o izmjeni Direktive 2011/92/EU o procjeni utjecaja određenih javnih i privatnih projekata na okoliš;
- Direktiva 2001/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. lipnja 2001. o procjeni

- učinaka određenih planova i programa na okoliš;
- Direktiva Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore;
 - Direktiva 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2009. o očuvanju divljih ptica;
 - Direktiva 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike;
 - Direktiva 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o industrijskim emisijama (integrirano sprečavanje i kontrola onečišćenja);
 - Direktiva 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o otpadu i stavljanju izvan snage određenih direktiva;
 - Direktiva 2012/18/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o kontroli opasnosti od velikih nesreća koje uključuju opasne tvari, o izmjeni i kasnijem stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 96/82/EZ;
 - Tehničke smjernice Europske komisije o primjeni načela nenanošenja bitne štete u okviru Uredbe o Mehanizmu za oporavak i otpornost (2021/C 58/01);
 - Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13, 78/15, 12/18, 118/18);
 - Zakon o vodama (NN 66/19, 84/21);
 - Zakon o gospodarenju otpadom (NN 84/21);
 - Zakon o sustavu civilne zaštite (NN 82/15, 118/18 i 31/20);
 - Uredba o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (NN 61/2014).

Dostavom popunjenog *Obrasca 2.* predlagatelj projektnog prijedloga dokazuje da je njegov projektni prijedlog usklađen s uvjetima koji su navedeni za svaki okolišni cilj te s nacionalnim i EU zakonodavstvom iz područja zaštite okoliša, odnosno da je usklađen s načelom „ne nanosi bitnu štetu“.

9. Informiranje i vidljivost

Potrebno je osigurati mjere vidljivosti kako bi se osiguralo pružanje koherentnih, djelotvornih i razmjernih ciljanih informacija različitoj publici, među ostalima medijima i javnosti. Pri tome su korisnik i partner dužni, gdje je to primjenjivo, ispravno i vidljivo, prikazati u svim komunikacijskim aktivnostima amblem EU-a s odgovarajućom izjavom o financiranju (*koja glasi: „Financira Europska unija – NextGenerationEU“*), uzimajući u obzir i sljedeće odredbe:

- Kada se prikazuje zajedno s drugim logotipom, amblem Europske unije mora biti prikazan barem jednako istaknuto i vidljivo kao i drugi logotipi. Amblem mora ostati zaseban i odvojen i ne može se mijenjati dodavanjem drugih vizualnih oznaka, brendova ili teksta. Osim ovog amblema, nikakav drugi vizualni identitet ni logotip ne smiju se koristiti za isticanje potpore EU.

- Kada je to primjenjivo, država članica dužna je navesti sljedeće odricanje od odgovornosti: „*Financira Europska unija – NextGenerationEU. Izneseni stavovi i mišljenja samo su autorova i ne odražavaju nužno službena stajališta Europske unije ili Europske komisije. Ni Europska unija ni Europska komisija ne mogu se smatrati odgovornima za njih.*”

Amblemi i izjava dostupni su na linku:

https://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/logos_downloadcenter/

Generator uzoraka: <https://www.euinmyregion.eu/generator>